

پرونده

پایان‌نامه | صفحه چهارم (۱)

• محمد علی زارعیان

متنی که در ادامه می‌آید، حاصل پاسخ‌های آقای عباسی، داور دقیق و ریزبین پایان‌نامه‌های مدرسه دانشجویی، به سوالات زیر است:

«انتظارتان از پایان‌نامه‌ها چه بود، و آنها را چگونه دیدید؟ نقاط ضعف اصلی کارها را در چه می‌بینید؟ آیا این کار را مفید می‌دانید؟ پیشنهادتان برای اصلاح نقاط ضعف این مسیر چیست؟»

۱. اتفاقی که در بحث ارائه افتاده، کار جدیدی است، فلذا هم برای برگزارکنندگان و هم ارائه‌دهندگان به عنوان اولین بار است، و طبیعی است نقاط ضعف اجتناب‌ناپذیری

خانوادگانه

پیام تسلیت

• جواد مذحجه

جلسه خانوادگی ۹۰/۶/۲۴

و درود خدا بر او، فرمود (جهت تسلیت گفتن به اشعث بن قیس در مرگ فرزندش): ای اشعث! اگر برای پسرِ تانِ دهن‌ناکی، به خاطر پیوند خویشاوندی سزاواری، اما اگر شکبیا باشی هر مصیبتی را نزد خدا پاداشی است. ای اشعث! اگر شکبیا باشی تقدیر الهی بر تو جاری می‌شود و تو پاداش داده خواهی شد و اگر بی تاب‌ی کنی نیز تقدیر الهی بر تو جاری می‌شود و تو گناه کاری. ای اشعث! پسرِ تو را شاد می‌ساخت و برای تو گرفتاری و آزمایش بود، و مرگ او تو را اندوهگین کرد در حالی که برای تو پاداش و رحمت است.

نهج البلاغه، حکمت ۲۹۱

می‌گویند که بسیاری از سخنان و حکمت‌های مولا(علیه‌السلام) را باید در ظرف زمان و مکانش بررسی کرد، آنجا که اتفاق و حادثه‌ای خاص ، محور کلام امیر بوده است . می‌گویند در مواقفی که حضرت، شخص خاصی را مورد خطاب ویژه قرار داده‌اند و یا در مورد فرد مشخصی در افشانی فرموده اند ، باید ابتدا شناختی نسبی از فرد مورد اشاره داشته باشیم و بعد به تحلیل و تجلیل گفتار علوی بنشینیم .

البته حق هم همین است که می‌گویند، چرایی آن هم شاید به دو دلیل عمده برگردد :

مشاهده شود. مهم این است که اصل کار را یک نقطه قوت حساب کنیم. اصلِ بودن چنین اتفاقی، یک نقطه مثبت در کارهای مدرسه است.

۲. افرادی که در آزمون‌ها شرکت می‌کنند، سوابق مختلفی از جهت حضور در کلاس‌ها دارند، و هستند افرادی که یک دوره را چند بار در کلاس حضور داشته‌اند. از آن جهت که در بحث داوری سوابق افراد لحاظ نمی‌شود، ارزیابی‌هایی که انجام می‌گیرد، نشان دهنده فاصله واقعی افراد نیست، چرا که بعضی از دوستان تازه کار هستند ولی با سرعت خوبی خودشان را به این سطح رسانده‌اند و اگرچه نسبت به افراد سابقه دار نمره کمتری می‌گیرند، ولی ممکن است چند ماه بعد به خاطر سرعتشان از سابقه دارها پیش بیافتند. لذا نباید مبنا را تنها نمره این آزمون‌ها قرار داد. شاید آزمون برای ورود

به سطح بعدی آموزش، کافی باشد ولی برای ارزیابی کلی نه. ۳. چون قرآن دریایی است پایان ناپذیر، وقتی به کسی می‌گوییم سوره‌ای ارائه کند، ارزیابی ما حالت کیفی به خود می‌گیرد و به راحتی نمی‌تواند به صورت کمی تحلیل شود. وقتی ارزیابی افراد کیفی است، ذائقه و سلیقه داوران در ارزیابی افراد دخیل می‌شود؛ مثلاً یکی از داوران کاری را می‌پسندد و دیگری نمی‌پسندد. به همین دلیل نمره دادن به کارها خیلی سخت است.

۴. با همه این احوال، چیزی که الآن از ارائه کنندگان دیده می‌شود، قوی‌تر از آنی است که بنده انتظار آن را داشتم. با چیزی که بنده از دوره‌های قبلی بچه‌های مدرسه دیده بودم، انتظار ارائه در این سطح را نداشتم و این پیشرفتی قابل توجه است.

در پایان از آقای عباسی به خاطر وقتی که در اختیار ما قرار دادند، کمال تشکر را داریم.

قسمت دوم این مصاحبه را، در شماره بعدی کاشف بخوانید.

نخست آنکه وقتی در مورد کلام انسان کامل صحبت می‌کنیم، معنی اش این است که از در و دیوار این کلام ، حکمت می بارد و همه ابعاد و ویژگی های حکیمانه را به یکجا داراست. در ثانی دوران خلافت مولا، سرشار از حوادث ریز و درشت سیاسی است که نقش آفرینان آن، عمدتاً چهره های تأثیرگذار عصر خود بوده اند و مولای غریب ما، در مواجهه با این طیف گسترده از رجال و نساء تا به تا و لنگه به لنگه، عنداللزوم در کلام خود به موضع گیری پرداخته و کلام الهی را بر لبان نوزنشانش جاری می ساخته بلکه مردمان، در حال و آینده راه را از بیراه بشناسند ، اگر بویی از حکمت و معرفت برده باشند !

خلاصه اینکه، آنجا که امیرالمؤمنین(علیه‌السلام) فردی خاص را مورد خطاب قرار داده اند و یا در مورد شخصی معین سخنی فرموده اند، هم حال و هوا و ویژگی های فردی او را لحاظ نموده اند و هم شرایط زمانی و مکانی را به بهترین شکل مورد عنایت قرار داده اند .

شخصیت قلمبه ای (!) چون اشعث ابن قیس کندی که جای جای تاریخ آن سال‌ها، سرشار است از هنرنمایی‌ها و خرابکاری‌های ! او و فرزندانش با کارنامه ای که از ارتداد تا خروج بر ابی‌عبدالله(علیه‌السلام) و از قتل مسلم ابن عقیل تا به شهادت رساندن حضرت مجتبی حسن(علیه‌السلام) را در خود جای داده، وقتی که در سوگ پسر تازه گذشته خود نشسته مورد خطاب تسلی بخش امام علی(علیه السلام) قرار می‌گیرد تا شاید اشعث بفهمد که با مرگ فرزندش اولاً چه شری از سر او و مسلمانان گذشته است و علی ما نقل، اسلام گامی به جلو حرکت کرده است ! و ثانیاً داغ فرزند را، حکمتی الهی است که صبر و تحمل بر آن رضایت خداوند را در پی دارد.

اگرچه ما از حیث زمان و مکان ، محضر آسمانی حضرت امیر(علیه‌السلام) را درک نکرده‌ایم که حسرت بر ما باد! اما حال که به صورت مجازی و از راه دور بر خوان فیضش رخصت یافته ایم، خدا کند که کلامش و پیامش بر جانمان بنشیند!

حق مدد کند که نه خودمان اشعث باشیم و نه فرزندانمان ابن و بنت اشعث تا پیام تسلیت ولی خدا مرهم دردمان باشد نه نمک زخممان.

امام رضا(علیه‌السلام) فرمود

حضرت امام محمد باقر(علیه‌السلام) فرموده است:

هر کس از شیعیان ما به بلائی مبتلا شود
و صبر کند، خداوند پاداش هزار شهید
به او عطا کند.

عیون أخبار الرضا(علیه‌السلام)، ترجمه آقا نجفی، ج۲، ص ۴۶۸

اللهم عجل لولیک الفرج

اللهم جلولیک الفرج

باجتنب

به نام ســــــــــــــــلام

ترجیه یا ترجیح؟!

- هانی چیت‌چیان**

دو هفته پیش کاشف لقمه‌ای نان سنگگ و سمنو از شیخ بهایی وام گرفته بود تا دگردیسی خود را جار بزند. گفتیم حالا که حرف از تغییر و تحول ساختاری و حسابی است، کمی در خصوص نکاتی که باید کاشف در کار خود به آنها توجه کند صحبت کنیم. اول از همه باید بگویم که هر دگردیسی نیازمند طی مراحل کامل است، تا از هر گونه چسبندگی جلوگیری شود، و الا همه پروانه‌ها می‌شوند پروانهها! دوم اینکه سرعت در رساندن اخبار مدرسه به سمع و نظر مخاطبان خیلی خوب است، عنصر سرعت از مهمترین مؤلفه‌های هر حرکتی و البته این دگردیسی به شمار می‌رود،

پیشخــــــــــــــــوان

...والناس. صدق الله العلی العظیم.

جلسه آخر کلاس "ساختار وجودی ناس" دیروز، دوشنبه بیست و هشتم شهریور برگزار شد. در این جلسه مباحث جلسات گذشته این کلاس به صورت اجمالی مطرح شدند.

پی شـدن پای پیمــــــــودن!

شایعاتی مبنی بر جایگزینی کلاس حمد۳ با کلاس قرآن پیمایی به‌گوش رسیده‌است که، تا این لحظه توسط مسئولین مدرسه

گزارش

وجود امام؛ تحقق امت

مروری بر مباحث کلاس ساختار وجودی ناس جلسه ماقبل آخر، دوشنبه بیست و یک شهریور

- طاهره رستگار**

رسول خدا(صلی‌الله‌علیه‌وآله)می‌فرمایند:

شاخه درختی در راه بود که مردم را آزار می‌داد مردی آن را دور کرد و به بهشتش بردند.

موضوع بحث این هفته:
بروزات اجتماعی و عهد و میثاق‌های اجتماعی بود.

برای هر حرکت اجتماعی بروزی درخارج است که به آن بروز «رفتار اجتماعی» می‌گویند.

هر فرد در جامعه ثمره بروزات آن جامعه است و خود بروزی برای جامعه محسوب می‌شود. در اینجا عمل صالح و غیر صالح مطرح می‌شود.

صدقه انواع دارد که مدارا کردن با خود هم نوعی صدقه است.

در حرکت‌های جمعی مصلحت‌های جمعی مقدم بر مصلحت‌های فردی است.

اما در تقویم که نگاه کردیم، زودترین سه شنبه ۱۹ شهریورماه که قرار بود جلسه رونمایی از کتاب باشد، در سال ۱۳۹۲ است، شاید اینقدر سرعت تداعی عجله کند که آفتی سخت برای دگردیسی به شمار می‌رود. سوم اینکه حضور در اقضا نقاط کارهای مدرسه کار بسیار خوبی است، شما که در زمان‌های مختلف هم خدا را شکر حضور دارید، آخر در یک شماره بالای هر صفحه تاریخ‌های مختلفی می‌زنید، سعی کنید در این دگردیسی حضور خود را تا لایه‌ها و مراتب مختلف هستی هم گسترش دهید. خوب است به برنامه‌ها، اهداف و نیازها در لایه‌های مختلف پرداخته شود. و اما در خصوص «ترجیه» که خودتان در صفحه روی جلد شماره قبل به آن اشاره کردید، خوب است اساس و مبنای این دگردیسی در کاشف بر اساس ترجیحات مدرسه دانشجویی باشد، ترسیم ترجیحات و سمت و سو دادن به آن، تا با ترجیحات اشتباه نشوند، یکی از اصول مهم و پایه در این دگردیسی به شمار می‌رود.

پیلهٔ منگوله‌دار و جستجوی گل برای پروانه!

از پیچ‌های گروهی از دوستان شنود شده که، نشریه کاشف به زودی صاحب مجوز منگوله دار خواهد شد. گفتنی است که، کارشناسان این اتفاق را معادل خروج از پیله، در مراحل دگردیسی پروانه، به حساب آورده‌اند. اگر اینطور باشد قاعدتاً این پروانه قصد پرواز به دانشگاه‌های دیگر هم دارد. شاید بد نباشد هر کس در هر دانشگاهی که می‌تواند، گلی برای پروانه کاشف پیدا کند.

یکشنبه‌ها بعد از ظهر

بنا به گفته مسؤولین مدرسه، کلاس‌های استاد رحیمی، از سوم مهر ماه، یکشنبه‌ها بعدازظهر در مدرسه برگزار خواهند شد.

شرط لازم برای رسیدن به مقاصد بزرگ اجتماعی برنامه‌ریزی، جدیت، پشتکار و استمرار است که در فرهنگ قرآن و روایات به آن همت و عزم گویند. وجود اختلاف بین خانواده‌ها شاخصی در شکست عزم در امت اسلامی است. تولی به معنای پذیرش همه جانبه ولایت حق است.

پرونده‌ای برای صاحب پرونده‌ها | صفحه زارعیان

جلسه دفاع از پایان‌نامه با موضوع سوره مبارکه نوح(علیه‌السلام)

- هانی چیت‌چیان**

حکایت این نوشتار حکایت آن مثل قدیمی است که «درزی بالاخره خودش هم در کوزه افتاد»، و یا «یک سوزن به خودت بزَن، یک جوال‌دوز به دیگران». حالا که بقیه اندکی سوزن سوزن شده‌اند، وقتش است که جوال‌دوزی هم نصیب درزی شود.

جلسه دفاع پایان‌نامه، با شکوه اما غریبانه آغاز شد، چقدر نوحه داشت همه چیز! اینکه چرا جمعیت کم بود، دلیل هیچ چیزی نمی‌شود، اما چقدر کشتی حضرت نوح هم کم جمعیت بود! خلاصه کاملاً واضح است که موضوع پایان نامه، سوره مبارکه نوح بود. تا دلتان بخواهد مطلب برای ارائه آماده شده بود، از واژه‌های سوره گفته شد و ارتباط میان آنها، نتیجه کار دو تا نقشه شد، یکی درخت ثبات و وقار سوره بود و دیگری کشتی نوح، هیچ جا اما از حضرت نوح خبری نبود، چقدر نوحه داشت همه چیز!

سوره‌های غافر و زمر را کار کرده بودند و روی همان نقشه‌ها پیاده کرده بودند، حسابی

مطلب بود که از در و دیوار جلسه دفاعیه بالا می‌رفت، اما باز هم از حضرت نوح خبری نبود. چقدر نوحه داشت همه چیز!

پای دعای ابوحمزه ثمالی و زیارت عاشورا و روایت‌های امام صادق(علیه‌السلام) هم به میان آمد، دیگر نقشه کشتی نوح حسابی کامل شده بود، اگرچه کشتی هنوز بی راهبر مانده بود! ختم کار چند نکته کاربردی خوب و دقیق بود و یک غرض برای سوره (نقش امید و عدم یأس در هدایت و نجات انسان‌ها)، کلی هم راهکار و زاویه دید، می‌شد پایان‌نامه ارائه شده برای سوره مبارکه نوح را یکی از کامل‌ترین پایان‌نامه‌هایی دانست که تا به امروز ارائه شده است، اما با همه این حرف‌ها جای یک چیز تا آخر کار خالی بود، چقدر نوحه داشت همه چیز! اما از حضرت نوح خبری نبود!

آن پیامبری که غربت و تنهایی یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های دوران ایشان به شمار می‌رود، همچنان غریب ماند. شاید انتظار زیادی باشد که بخواهیم پایان‌نامه‌ها غبار سنگین غربت چند هزار ساله را از چهره انبیای الهی بزدایند، برای این مرحله همه این پایان‌نامه‌ها قبول هستند، اما برای پایان نامه‌ای که قرار است ما را نزد امام زمان قبول کند، قیام و دفاعی تمام قامت لازم است تا غبار غربت از چهره رسولان برگزیده الهی زدوده شود. چقدر نوح داشت همه چیز!

نصری عجین با درد	
<div>نگاهی به جلسه چهارشنبه بیست و سه شهریور، دوره مقدماتی تدبیر</div>	

- سیده زینب رضکو کشمیک**

فضای کلاس این هفته با سوره نصر عجین شده بود. سوره‌ای که در عین سخن گفتن از عظمت و شکوه فتح و نصر الهی، باطنی دردناک دارد، آن قدر دردناک که باگذشت دقایقی از بحث سینه‌ات تنگ می‌شد. این دردناکی را وقتی حس می‌کنی که قدری به عمق سوره‌های توبه و مائده نزدیک شوی... سخن از فتح‌هایی است که آستن فتنه‌های پیچیده شد. سخن از مدینه و تعدّد افکار و عقاید پنهان و آشکار مردمانش، سخن از بی‌ایمانی پنهان منافقین، سخن از آنهایی که برای خوش گذراندن به پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله) ایمان آوردند اما وقتی با ناخوشی‌ها و جنگ‌ها روبه‌رو شدند پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله) ماند و عده‌ای اندک... خوب که دقت می‌کنی می‌بینی تاریخ اسلام پر است از مشکلاتی که دل را به درد می‌آورد و سخت‌تر آنکه فتح هم که نصیب مؤمنین می‌شد بستری بود برای مشکلات سهمگین پس از آن... عمیق‌تر که ببندیشی و همراه تاریخ سفری کنی به آینده، ظهور باشکوه امام عصر(عجل‌الله‌تعالی‌فرجه) را هم ظهور بستر سهمگینی از فتنه‌ها و جهادها می‌یابی! بدانیم هنر نکرده‌ایم اگر به ظهور برسیم! اگر مردی خود را برای پس از ظهور آماده کن که فتح امام زمان(عجل‌الله‌تعالی‌فرجه) فتح انسان‌های مقتدر و تواناست، فتح انصار خدا...

اللهم عجل لولیک الفرّج

پایان نامه، جدی تر از آن چه تصور می شد!	
<div>گزارش جلسه ارائه پایان نامه، پنجشنبه ۲۴ شهریور</div>	

- محمّد علّی زارعیان**

در ادامه سیر ارائه پایان نامه های دوره های حمد ۱ تا ۳، پنجشنبه ۲۳ شهریور از حدود ساعت ۹:۴۵ جلسه دوم این کار شروع شد. در این جلسه، پایان نامه سوره های واقعه، دخان، حجرات و نوح - به ترتیب توسط خانمها آخوندزاده، مهدی زاده، علی زاده و وفایی- ارائه و توسط آقایان اخوت، عباسی، رجبعلی و رضازاده مورد داوری واقع شد. نقطه مشترک درهمه این پایان نامه ها ارائه گزارش سیر کار انجام شده و ارائه دسته بندی آیات سور بررسی شده در ابتدای کار بود.

سوره واقعه با روش قرآن به قرآن مورد بررسی قرار گرفته بود و در سیر کار تعدادی از مفاهیم این سوره با سوره های دیگر از جمله حاقه و معارج و طور و ... مورد قیاس

قرار گرفته و نتایجی استخراج شده بود. از نقاط قوت این ارائه استمرار در روش تحقیقی استفاده شده و تداوم بر آن بود، گرچه پختگی لازم را نداشت. یکی از نکاتی که در این پایان نامه لحاظ نشده بود، این بود که بدون طرح سوال و فقط با استفاده از واژه ها به سور دیگر مراجعه شده بود؛ فلذا جز در چند مورد به استنتاجات و نتایج مطلوبی ختم نشده بود. با این حال آن چه که فهمیده شده بود به خوبی ارائه شد.

سوره دخان با کار واژه ای روی واژه های پرتکرار سوره مثل مبین و رب و کریم و ...، مورد بررسی واقع شده بود. از نقاط مثبت کار تلاش خیلی خوبی بود که برای احاطه به جوانب سوره صورت گرفته بود گرچه این تلاش تا مرحله یکی مانده به آخر رسیده بود و به قولی برگه دانی ترتیب داده بود از اطلاعات خام.

زمان اختصاص داده شده به سوره حجرات، که قرار بود با روش سیاق ادبی مورد بررسی قرار گرفته باشد، تماماً مصروف ارائه نکات از سوره شد، و مدیریت زمانی لازم جهت ارائه مطلوب نکات استخراج شده صورت نگرفت. نقطه قوت این کار نوع بیان ارائه کننده و نقطه ضعف آن عدم زمان بندی مناسب جهت بیان روش مورد استفاده بود. سوره نوح به اذعان ارائه کننده کار با روشهای مختلف واژه ای و قرآن به قرآن و استفاده از روایات مورد بررسی قرار گرفته بود، ولی ارائه مطالب بیشتر حول نکات تفسیری ال میزان گذشت، و در انتها مطالبی کوتاه از روشهای دیگر اضافه شد. نقطه قوت کار مباحث تحلیلی ارائه شده در حین کار، و نقطه ضعف ارائه پایبند نبودن به روش بررسی سوره بود.

در انتها ذکر این نکته ضروری است که داوری پایان نامه های ارائه شده، که در حقیقت آزمون ورودی به مقطع بالاتر است، به صورت کاملاً جدی و با قوت پیگیری می شود و نکات تذکر داده شده توسط داوران جدای از بار آموزشی بالایی که دارد، نشان از دقت و ریزبینی این عزیزان دارد.

پیمانه را سر پر بده!	
<div>نکاتی از کلاس «مرور بر سوره‌های قرآن کریم»، شنبه بیست‌وششم</div>	

- متین رضاضه**

۱. اگر کسی در ارتباط‌هایی که با دیگران دارد، فقط جانب خودش را ببیند و نخواهد حق طرف‌مقابل را کامل بدهد، به‌او می‌گویند «مطفف». یعنی اگر کسی پیمانه را از دیگران سر پُر خواست و به دیگران سرّ خالی داد، بدون شک «مطفف» است. با این تعریف مهم است که، حقوق دیگران را بشناسیم، تا از تطفیف خارج شویم.
۲. از بین همه حقوق، مهمترین حق، حقّ ولایت است. یعنی باید نسبت به حقوقی که نسبت به ولّی برای ما تعیین شده، پیمانه سرّ خالی نگذاریم. اگر مراقب رعایت حق ولّی خدا بودیم، نگرانی‌مان نسبت به حقوقی که نتوانسته‌ایم بپردازیم، رفع خواهد شد؛ چرا که ولّی، آن را جبران خواهد کرد. به عبارتی با خواندن این سوره، باید بفهمیم که یکی هست که مطفف نیست، و حقّ ما را کامل می‌دهد و مواظب و نگران ماست.

۳. میزان در تشخیص مطفف، «کَیل» است و «کَیل»، باور و اعتقاد به قیامت است.

۴. «رین» یعنی زنگار و چرک؛ آنچه که جلای چیزی را می‌گیرد. رین در منطقه ایمان و باور قرار می‌گیرد.

۵. «کَسَب» یعنی چیزی را از بیرون طلب کردن، به عبارتی با اتکا به نیروهای درونی فوران نکردن. هر اتکایی در عمل به بیرون را «کَسَب» می‌گویند و در منطقه عمل قرار می‌گیرد. اگر عمل فردی به صورت کَسب همراه با رین باشد، عمل بعدی او با کَسب و رین بیشتری انجام می‌شود. یعنی عمل فرد به سمت تنگ شدن می‌رود، یعنی میل به کار خیر و عواطف در او کمتر می‌شود، و این همان «سَجّین» است.

۶. راه خروج از «سَجّین»، عدم تطفیف است، یعنی آدای حقوق که مهمترین آن، حقوق ولّی است.